

lens, endemia de la lerta, podem troar a parlar en fran- 19°
ès. I jo amb ells. veni, no. veni al meu autor tot par-
la en català. I en tro de les paraules banals, usades per la diària I

Aquell 19 de juliol de 1936 viscut a ~~XXXXXX~~ Premià de
Mar, amb l'angoixa i la trementola de no viure i a Bar-
celona, ~~XXXXXX~~ ~~XXX XXXXXXX~~ ~~XXX~~ s'obien els carrers i les portes
de l'aviació i es veien ~~XXXXXX~~ les columnes de fum dels incendis exi-
tar-se del cel amunt.

segues 19 de febrer de 1964 los s' ha oït al cant de
les marles ~~xxxx~~ donant al bon dia a ~~xxxx~~ la primera
hem de s'al·la i al de les altes saludant al primer raig
de tbl. i al ~~tbl. xtbl~~ blau del est us al total en un un
tbl. h. però, hi veia les columnes de ferro del est de Barce
lona i en tbl. del ~~tbl. xxxxxxxx~~ cant de les marles i les a
ltes oia al cant des casings - car en el temps retrosc al ca
hor cantaven com en el temps present - de Barcelona.

~~finché un altro 14 d'aprile~~ ~~finché un altro 14 d'aprile~~
~~che me s'assemblerà al 14 1931. Ten altro 14 d'aprile~~
~~non può più far più che l'altro. Ten 14 d'a-~~
~~brile. che sarà impossibile al 19 d'aprile.~~

Fleming - was an American spy.

J. finit el parentesi, el ~~dirigir~~ ^{el} ~~monarca~~ ^{tal} ~~tal~~ ^{regenda} ~~seu~~
~~no és~~ ~~no és~~ ~~floració~~ ~~de l'impia~~ ~~de l'indignació~~ ~~del~~ ~~sol~~
~~l'alt~~, retornem al teu ~~mon~~ ^{fontanel} d'ahir: la guerra,
la revolució, Lluís Clapier, el Passap de Gracia, l'Hotel Imper-
tic, Joan Carles, Joan Richard Alsch, Andreu Viollis.

~~THAT THE~~ ^{(d'après les} ~~les~~ ~~des~~ ~~présentations,~~ ~~sur ces points qu'il y a des renseignements~~

[illegible]

X hoop

X hoop

↓ an et quel vieil que ~~attendant les bons jours~~ ^{me he deixat endur # une vapade}
 mes per l'indignatio - que ^{tan} Pi fa quan veix el com recull a la bestiesa i a fe buntien
~~ben diferent i que gairebé mai no una finit~~ ^{unals}

⊙ \$ Bal us ez longevitatel rapada ez entes, l'existencia des puols us aveva mès calhi de Villa Hugs, ez hi hauria passet el meteis.

les as nous directoy des diaris barcelonins et
semblen que Jean Carbon, Jean Richard Blot, Andreu Tiel-
lis, que no conecien ni de nom, era paret de per super-
tancia.

17

Jean Carbon, que despres fora el teu gran amic a
la Franca de l'exili era un home encara no vell, pero ja
no jove, un xic més alt que Jean Richard Blot, amb els cabells
que tot just començaven a grisar i uns ulls que ni auri,
- despres de tanta anys de tractar-los, despres que al cor-
fred i bonal ho substituïnt el teu d'intimitat ben prou-
da - sabries precisar de quin color son. S'ells tan els en-
reces de la mirada intel·ligent, lúcida, embolada per la
miopia, que, ~~HTV HTV HTV HTV HTV~~ quan mira amb atenció
un home, una dona, una pintura - o quan escolta amb
atenció - li fa actuar l'element el llum, com passa
dint amb molts mings. ~~HTV~~ Tels que saben mirar com
no en saben tot i, breu, que saben veure. El Ti de la
cara, més que pò-lid, era desoluit. Tot, en Carbon, sem-
blava desoluit, tot semblava dissolt en la famona dels priors.
La cara, les mans, la veu abaritonada però en l'interior, el
vestit, que era d'una mena de gris que feia pensar ~~per~~
~~HTV HTV HTV~~, talment com si se d'hoqueis mercat el
tot, que abans havia estat d'una altra color; el fet,
lent, pausat i esticte. ~~Tan~~ El somriure, molt fi, i la
mirada, molt aguda, delataven en ell l'home no ordi-
nari, l'escripta de tanta i tan rica personalitat.

Tu, mirant-los - i oblidant el típid anàlisi que ha-
via fet dels priors - no t'explicaves com aquell home
d'aspecte de linfàtic, ~~HTV~~

[illegible]

Car al ~~lect~~ creador el veiem sempre a través de les
obra. / de l'obra total en destaquem una de determina-
da: l'Internament del Comte d'Orgaz, el Capricorn, la Septima
Sinfonia, Las il·lustracions perdudes, David Copperfield, Guerra i pau.
Joan Cristòfor.

Jean Richard Bloch, del qual aquells dies rebí per
 l'ona, devia fer una política més activa, més militante que Cas-
 ton. I mirant-lo i escoltant-lo parlar - bon ell el qui
~~no parlava~~ més parlava aquella tarda, mentre Caston es limita-
 va de tan en tan a assentir silenciosament - pensava en
 l'ideologia de La dernière emperere i en el poeta de La nuit
écrite. I no es sabia avenir que l'ideologia de La dernière
emperere i el poeta de La nuit écrite fos aquell ho-
 me que tenies al costat, que tan tot semblava ~~interessat~~
 interessat-se pel problema polític, molt lògicament, si
 de la ~~primera~~ ~~segona~~ ~~tercera~~ guerra una freda equació
 política i no una enlluernadora flama de començament.

J. Andrieu Viollis, que escoltava amb molta atenció el
 que deien pauleters i catalans, però sobretot el que deien
 els catalans, i gairebé no parlava en tota la tarda, limi-
 tant-se a fer funcions a cada moment d'aparell foto-
 gràfic, no es podries pas donar una impressió massa
 detallada. Hi ho podries donar després, quan t'hauràs
 vist dues o tres vegades a París. Les recedes, ~~que~~ ~~era~~
~~una~~ ~~cosa~~ vagament, que tenia es ell d'una blan-
 ca ~~per~~ verdosa i que el vest que hi havia en el blau
 donava humanitat a la mirada. I recedes que era pri-
 ma i bona. En Andrieu Viollis tot, menys el talent, era
 prim: la veu, el cos, el rostre. Tan prim, que semblava
 com si tan fos tingues perfil. I tan bona, que es sentia co-
 bell donaven - era en canvi la tarda i al cel del ve-
 pende ~~estava~~ ~~era~~ v'hi agombolaven barroques teories

dar-nos, qui volem dir a llurs poble les necessitats
del nostre, i es freqüenten per poder fer de tres i uns cas.

~~XXXXXXXXXXXX~~ Jean Caston, colintollet al repartir del
liti, estava ~~XXXX~~ sense gairebé intervenir en la conversa
i se'li intervingent-li ^{molts poc.} ~~XXXXXXXXXXXX~~ El recorda bé ~~en~~ malgrat la
gran impressió que es feu d'antu d' El darrer empera-
dr - en aquell primer encontre: repart al liti, amb les
cames creuades i els ulls mig adormats, que ~~hom~~ ~~donava~~ ~~del~~
~~que no veien res~~, i ho veien tot, semblava un bon home
que s'abornia i es disposa a fer la feina.

[illegible]

Seas Richard, a cada pregunta, et mirava fitament als ulls, no per malícia ni per de que t'enganyessis: per
per que t'enganyessis^{eu} / mirava el altre per si t'expressio
de llurs costes confirmava o desmentia les teues paraules.

Ho recordo literalment les seves preguntes ni les seves as-
 portes. Recordo ~~xxxxxx~~ que li parlava amb opassionada i do-
 lora sinceritat, maldeant per no carregar, però, les negres
 que l'impregnava i el desvi de la recuperació - que ell,
 tan jove, devia veure - no li donessin una mala im-
 pressió de les bones que vivien. Li deia que:

car un cop hi era madame, i suplençible i apoteic
d'altres, de la granja furaclista... Monsieur Louis Capdevila,
la grand ierivien catalan, colonel i l'Armée de l'Est...
sentires a les paties la conta de les mentida de d'amic.
C'èssien, però, doncia tan afalegat com hi et colonel los ell.
La clappier, fancies del hidi i escherant i atgerat com
la majoria de la gent del hidi, la seria possible que
presentar un colonel doncia més important a l'acte.
I tu, que, per amistar us el pòch per quedar ma-
lament, us foscars fies.

- Un accionari bonica tant d'altres, un colat com me tant
d'altres...)

Integument Carson i Jean Richard Olse Tanguarclaven en-
univert. Anglès d'altres, us faps perqui, a fiemata:

- Mais, oui. Hupis qui: colonel. Pourqui pas?
I es thbars que en thse d'apropia-te al camp
de batalla - tan bonic que hancis per! - l'accedien, ~~per~~
hancis sense més ni més en una cambra d'hotel.

Integument, accionari periclenialment peris-
dites i calacena la fitació. Es periodistes area per. Tu-
tes que "hi hancien" hancis d'anes més, que cada diari
barceloní hi hancis hancis d'enviar un representant. Ma-
lauradament us fon així. Malauradament, foren pels.
Portar a quell dia es redactors des diaris barcelonins tenien
molta feina amb es innumerable comités que tan ajuda-
ren a enlpuir el corpi piatres de la recuperata. Port-

ajudar la República Espanyola era, en realitat, ajudar la francesa;

i que de França els volien així, que ténien, com tot el qui paga, dret d'exigir: que no venguessin armes. Vement. Les armes podrien imposar-se i fer que ~~no hi hagués~~ l'estúpida i inútil activitat del nostre poble que, si hi ~~no~~ ^{hi} hagués tota la d'ala, era ~~la~~ ^{la} ~~bé~~, era digna i era coratjosa.

i que si les armes que reclamaven, França no les venia, França demostraria que no tenia vergonya però tenia por i la por la ~~no~~ podia deixar un dia indefensa contra la brutal superbia de l'alemany de Hitler.

~~El~~ i caldres, tant i esbrinant tament com si en ~~no~~ ^{no} d'un rapport heguessis fet una mica, cosa que mai no ~~no~~ ^{no} t'ha semblat agradable. El rapport, aquell rapport sincer i de bon temps t'ho semblava. Però calia fer-hi. Calia no mentir, no enganyar car la mentida i l'engany, o més d'estúpids, eren inútils. La mentida i l'engany tenen una mica.

Es compans periodistes i miraven astorats, contrariats, ~~no~~ tement tal vergonya que t'havies excusat, que si'havies fet un gra massa.

També les tenies tu i pregaves als Jean Richard Bloch, a Jean Catroux, a André Vichy que t'excusessin, en pet qui havies dit: pet tó com ho havies dit.

~~Joan~~ Jean Richard Bloch feia:

- ho no hem d'acusar de res. ~~no~~ ^{no} tenya...
- tenya Capdevila - ardia Clapier
- Ens hem dit el qui pensava de la situació i ho hem dit sense intenció derrotista, sense complacença i amb

6. x canja destructora que ~~de~~ arrastra el mentís i el men-
tidus, l'enganyat i ~~el~~ l'enganyador.

¶ Hem cit el President Company, S que, no tan moment, en
ha parlat com a l'obra de parlar (aplicar).

alampeng?

- Monsieur Bomli, un charmant garçon plein d'enthousiasme - dit-
que Jean Richard Bloch.

! tu confirmes, ~~mais~~ content de que les est d'accom-
pagnant:

- Si, Bomli est un travaille excellent.

Il et qui habite dit dans

C. l'après-midi et de Madrid.

- Et d'après ce qu'on nous dit.

44 hebes quantos l'auister de los escriptos que aduieran;

7.

Li prometeres:

- Li vol, un dia et duri al front per a per el regis. I com no sapo anal enton sense Padilla, Padilla s'acompanya. Adhuc pot venir astellu. Li uniu un xic comprometer a Padilla, que la cara de capella desapareix.
 - i si? i si can de diris? - protesta Padilla, indignantissim.
 - Tu insisties, amb can i ven reverissim?
 - Ja es ben republica, Padilla?
 - Padilla afirma que n'ha més que unigie.
 - Tant siri - deis rient - també et deixarem venir.
-

I ~~deu~~ ~~dos~~ homes, amics i coneguts al front i que molt probablement, gairebé segur, no haurien figurat mai en l'òrbita de la teua vida, del teu escenari, si la guerra no t'és haguer donat. (a tota vida el home, adhuc la més humil, es escenari de la comedia o el drama de l'home.

O al teu escenari que mai més no tindrà lloc ni huminació i que la part de l'oblit es menjara.

Es amics, però, fins i tot els que no has vist mai més, o salvació, transportats, per obra d'existència, fora de l'escenari.

I - nasent d'un dolorí anheli, d'una dolorosa necessitat de companyia; d'un dolorí anheli, d'una dolorosa necessitat de no sentir-me sol -

Se son por series de mano i tot lo puejan masta a la
Hungara. Los cal aprendee muitas cosas. Entre ellas, una
d'importantissima: aprendee

manga i es Potato Units Series examples
i no ens faria la competència amb les putes, la filosofia
i la màquina elèctrica de rentar. ~~XX XX XXXXXXXX XXXXX~~

~~XX XX XX XXXXXXXX XXX XXXXXXXX XXXXXXXX XXX XXXXXXXX XXX XXX~~
~~XXXX XX XXXXXXXX XXX XXXXX XX XXXXXXXX, XXX XXXXX XXX XXX XXX~~
~~XXXXXX XXX XXX XXXXXXXX XXXXX XX XX XXXXXXXX XXXXXXXX XX~~
~~XXXXXXXXXX XX XXXXX XXXXXXXX XX XXXXXXXX. XXXXXXXX, XXX XXX~~
~~XXXXXX, XXX XXX XX XX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX~~
~~XX XX XXXXXXXX XXX XXX XXX XXXXXXXX, XXX XXX XXX XXXXXXXX~~
~~XXX XXXXXXXX XXXXX XXX XXX XXXXXXXX XXXXXXXX~~

XXXXXXXXX XXXXXXXX, XXX XXX XXX XXXXXXXX i XXXX XXXXXXXX, XXX
XXXXXX, XXX XXXXXXXX, XX XXX XX XXXXXXXX XXXXXXXX XXX XXX
XXX XXX XX XX XXXXXXXX, XXX XXXXXXX XXXXXXXX, XXX XXXXXXX
XXXXXXXXX XXX XXX XX XXX XXX, XXX XXX XX XXX XXXXXXXX
XXXXXXXXX, XXX XXX XXXXX XX XXXXXXX XXX XXX XXX XXXXXXXX
XX, XXX XXXXXXX, XX XXXXXXXX XX XX XXX XXXXXXX XXX XX
XXXXXX

El mal és la política, que els serveix per a emplenar
de fums el cap i tenen de polloguera la gent. Fenta la ma-
teixa política el mar fora una basta d'oli i tot aniria
com una seda. Quan ^{l'home} ~~està~~ està en camp o treballa
la pògues hores, no la vent ~~no~~ com passar el temps, no la-
rent qui fer, fa política, que és la manera més Martí-
mo i ^{estulta} ~~XXXXXX~~ XXXXXXXX de perdre ^{l'entegument} ~~XX XXXXX, XXXXXXXX~~
~~XXXXXX~~ XXX la ho dir l'adagi: qui no te fuma, el
pat pentino. Fomes bé, com ~~XXX XXXXXXXX~~ d'XXXXX pentinar el

1. que es i ha estat sempre la perdició de les famílies,

! la molta de l'inactivitat es atorgui i produeixi
la vitalitat de llurs energies

Oblidar es de professors liberals: mages, adreces, etc,
que fet i fet, son ~~una~~ obres com es altres, però un xic
més ben vestits que es altres, ~~hi ha~~ que es cruen del seu ter-
ball, ^{com els altres,} ~~fi,~~ ^{per} ~~no~~ ^{tenen} malalt o pleb, no cobra. i quan
no cobra es moren de fam. ~~si cobren~~ ~~per~~ ~~cobren~~ ~~per~~
de ~~una~~ ~~altra~~ i cobren si no treballen, si no tingues-
sin ~~un~~ ~~malalt~~ ~~o~~ ~~pleb~~! Imposar - les ~~de~~ capals de sem-
blant varietat fora un greu insult, un insult imperdon-
ble. Doncs ho, amb es militars passa el ~~mateix~~ mateix:
cruen ~~no~~ ~~no~~ ~~no~~ ofers perquè cobra sense treballar.
i com no poden renunciar al salari, perquè la remuner-
taria el desni al presumpat de guerra i fora una manca
de disciplina, es sacrificuen i s'aproximen cobrant. Però s'a-
^{bonicen,} ~~traballen~~ el treball es atorga i a la multa i a la verga &
benes. Que fan política? Si, senyor! Que cosa s'altre han
de fer. Tanen, però, una justificació que mai, per aspecte de
justícia, no hem d'oblidar:

Li m'he para elegancia - es catalans com meca plogues
i ens f... del mort i del p'ni el vella -

O bé, quan uns i altres volen parlar com cal,
burocrata, que fa més fi.

- - m'ei d'una vegada aques ~~patetisme~~ gal·licisme l'heuriem
d'escriure amb l'le r -

È con una ~~maniera~~ ^{maniera} da ~~stare~~ ^{stare} per l'età del
criolo.

de cridar encara més ara que se capità?

217

Perej Salas, que mai no s'alterava per res, ~~impassible~~
per la freda per moltes coses, el deixava cridar. Malgrat que, mi-
litar molt disciplinat, amb Perej Salas, com amb cap dels seus
superiors, Honechis no cridava.

(on quasi tots es no professionals de la literatura quan
tenen tracte amb un literat, Honechis el deia sovint:

- Jo no tinc estudis i el pot que se m'ha de llegir el
aprendre tot tot, però també he llegit una mica i tenia
la meua petita biblioteca.

I aquella confèssió, que valia per la seva humilitat,
le'l feia més simpàtic. I més amic. Car, d'entre es que
no coneixies aquella nit d'aquell tren que arribava a Pu-
ella de Híjar, Honechis i Salas foren es més amics.

I amb ell, ^{després,} el doctor Antoni Vilanova, Joan Ribera, En-
ric Boufau i Joan Cortés.

Janeu Honechis arribà a comandant, Santiago feia
un pas de capità.

2) Més q catalanista que Honechis, catalanista de rebs més
profundes i sabent més ^{de} perquè ^{després} ^{III} era, feia era Santiago
i Honechis Jaume.

Es deien conèixer de temps - ara t'una com t'altre ara
d'oficina - car feia, de tot es que t'etja de la guerra
havia reunit a alanyic, era el més amic de Honechis
i el que més i milla el coneixia.

Salas, però, no cridava. Salas, més reposat, més ponderat
debia veure que les coses no influïen com calia, però

I el pàp ~~del~~ era que Monchu tenia molt bona veu.
 Una veu de baix bariton que ~~en~~ en el període cridaire s'a-
 tendava un xic. Una veu que ~~no~~ hauria estat
 la tot d'un demagog, del demagog que, més o menys,
~~del~~ ~~XXXXXXXXXX~~ es caracteritzava, caracteritzant-los, en
 tots es sorprenia. ~~Monchu, però, no era un demagog. Per dues~~
~~raons: perquè cridava per cridar i no per a tenir-hi profit.~~
~~XXXXXXXXXX~~ ~~Una~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~ ~~bona~~
 ho és que el crit fos comedia per a fer-se sentir - Monchu
 no ho necessitava en ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~
 de ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~
~~sta crida.~~ Monchu tal vegada cridava perquè era militar
 i veia que el crit el feia més militar. En el fons era
 un home que mai no perdia el sentit d'orientació ni
 d'apariel pràctic, tan cas als catalans. L'obra don Quixot,
 perquè es enteny ho feia, però ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~ ~~XXXXX~~
 ho, més oïat es desentona del context de l'obra, que toquen
 més de pens a terra.

Knautis, home de mult pognes inguinetat intel-lectual, de mult pognes inguinetat spiritual, era felicit perque el sentia satisfet de si mateix.

9 mi' past the low all!

(1)

(1) ~~Le 18 de juillet~~² de Barcelone 2 i sense el 18 de juliol es més que segur que no hauria passat deargent. a Catalunya, però, s'acabaria molt ràpidament.

misterio de la guerra: de la guerra que no veis entor.

[] molto più anzi despo, a embra la Vella, l'altre la qua, de la puerche
un do anzi despo a Altrangi. *[qui] qual no pò d'altre, et d'ipue, ne m'ovellit un
tenia altre idee politiche que el de "qui paga man"*

L. i. embotrenida

221
cida, més intel·ligent; la seva veu, més plena; la seva paraula, més clara i articulada; el seu gest, més ràpid, més viu. Després de tornar i fins a la matinada, Benavent, bon bebedor i bon conversador, era un home brillant. ~~¿una bona persona?~~
~~ho és creient capaç de, per a tenir un profit, fer mal a~~
~~ningú.~~ ~~Una~~ Un moralista d'ofici hauria dit que Benavent
els havia fet-se mal a si mateix i ~~tot~~ ~~negativament~~ per a ma-
quillar un xic la vulgaritat dels seus coneixements, tal vegada
hauria afegit que ~~en~~ l'autodestrucció la motivava el
desig ~~de~~ inconscient i obvi de venjar-se de l'innata
bondat. Generalment, però, hi ha una ^{mene} ~~manera~~ de bondat
inconsistent i estorçada, molt relativa. Val a dir-hi per no
donar lloc a equívocs i confusionismes. Bondat barata, de
bazar, marcada de devoció, de fèrrea, de catin.

Siem massa lent i referint-nos a aquesta paraula: "És una
bona persona". Però si ens preguntaven: "Bona, perquè?", no
sabríem com respondre. ¿hauríem de dir aquesta cosa, trui-
da i convencional: "Perquè no ha robat ni ha assassinat;
perquè no té viciis...". ~~perquè~~

Després, si reclorem una veritable bona acció en la paraula
que nomenem bona persona no en trobaríem cap, absolu-
tament cap. (Car hi no és sinònim de bona persona. Per a
ser hi cal una força moral que no té tot hom; una força mo-
ral que és excepcional en la majoria dels homes. "Bona persona"
ho pot ser qualquevol i generalment se'n va per inèrcia, per
feblesa, per mediocritat. La "bona persona" ~~pot~~ ~~pot~~ ~~pot~~ potany
al seu pret i bores del plural. El hi, al seu lla-
minys del singular.

(om sigui, però, que per a poder viure ~~per~~ ~~per~~ ~~per~~ ~~per~~ ~~per~~
~~per~~ ~~per~~ ~~per~~ ~~per~~ ~~per~~ sense massa disturbis ni tenebres, la

est-elle une bonne personne? les bons ne sont pas. l'absence et privation de fer en le m
met

222
més elemental prudència en consells no ser mai-
ta exigent, doncs més bons resultats acceptar el "bona per-
sone" i pensar: Val més això que res.

Sobretot quan el "bona persona" es correcte i, per tan, tra-
table.

Benavent, home bò que per haver adoptat un cert estil de
vida corria el risc de passar a "bona persona", havia arri-
vat a un tan greu estat d'abulia que res que exigís el
més lleu esforç ~~XXXXXX~~ l'hi interessava.

Que tu tingues, no era jugador, passió dolorosa que es
~~XXXXXX~~ ^{abul·lies,} desconeixen. En tenia prou amb l'alcohol i les do-
nes, dues coses excel·lents - a les quals mai no has fet
mala cara - però que no eren obligatòries per a ser un
bon metge, un bon polític, un bon poeta...

Tot li era, ja, indiferent. La vida fàcil, estafant-li
l'esforç de fer-la cada dia, a cada instant, l'havia
desfet. Metge, no creia en la medicina. Polític, no veia
- o ho volia veure - la política com jo ~~XXXXXX~~ fà-
cil a la trampa, i si més no a la manera no sem-
pre conforable però que, per cínica i barrocera, tot hom
~~XXX~~ de tres bones things. (El Papir que li havia en
Benavent s'indignava: li, senyor, la política tenia moltes
gentiles i era natural que les tingues: tan natural com
tenir el nas a la cara en lloc de tenir-la al cul. Per a
dedicar-se a la política cal no tenir massa escrúpols
ni massa por d'embentar-se. El polític bont però in-
tel·ligent fa obra més profitosa per al poble que no
pas el idealista, per intel·ligent que sigui, que, vi-

223
 tout semble au monde, nous le que disaient. Qui ne
 n'est pas que ne s'agit de l'ère. Qui ne touchent de
 pensent à terre que se dédient à un autre opère. La po-
 litique ne la fait et après, ni d'un de fait: la fait
 et prout. Vaguent si que se un grand politique: leur, où
 de vivre, de l'idée. (The, etc)

Quant a l'amistat, Benavent hauria estat un
amic veritable, pero Pepin n'havia fet paraula vana,
paraula a flor de llavi i no sentiment entenyable.
Benavent no podia dir res.

[illegible]

- Franc i es altres generals fan tots es possibles per a
guanyar-la i, com ~~tant~~ que consist en be d'ofici,
la guanyaràn. Horatius, els de dalt i es de ~~la~~ baix,
fan tots es possibles per a perdre-la, i, per estupi-
lesa, la perdrem. (1).

alguna vegada t'hevis renyat. L'amistat es

(1) Papin s'errava. La guerra la perdrien per la pr que l'alemanyia feixista, feix-
ta i complicitat insubornable de la pr al comunisme feixista i les nacions democràtiques: Estats
Units, Anglaterra i, sobretot, França, que volien "estar bé" amb l'alemanyia feixista. Segons els
governants anglesos i francesos - tota la guarnició (chamberlain i von Schleicher - tots els soldats de la
República espanyola, absolutament tots, eren comunistes. La no intervenció fou el resultat
que les democràtiques França i Anglaterra - després, quan ja era massa tard, ho pagarien car-
~~et~~
~~el~~ car per perdre la guerra.

quellom més que afalar i plateri.

Ell es deixava parlar i aguantava el reny. Quan li semblava que durava massa, protestava:

- Ho em renyis més, (hins) i que no ho sap que renyar-me es temps perdut? M'emprenyes i el contestaré ma-
lament. I després em dotdrà haver-li contestat.

Se l'home intel·ligent, sensible, correcte que fou Josep Maria Benavent, tan sols en restava el Papir.

~~Se l'home intel·ligent, sensible, correcte que fou Josep Maria Benavent, tan sols en restava el Papir.~~

4) Malta. Ho en volodes, o mai no l'has rebut, el pa-
tronimic. Tan se val. El nom veritable, el que dona
re-nom i nomenada es el cognom. El Joan, Josep o
Pere - o qualsevol altre nom - no té importància. El
que en té es el cognom, que ens diferencia. Si el Joan,
Josep o Pere es com no dir-se res. Pi i Margall, Salmerón,
Prat de la Riba ja es altre cosa.

Tres agnoms ^{cognoms} d'hommes polítics i no es d'altres
hommes que s'han dedicat a altres activitats ~~ni~~ «
~~ni~~ especulatives, perquè Malta volia dedicar-se a
la política.

Malta era advocat, com molts polítics. Per advocat no té-
nim molt de feynyat per a passar a polític. L'advocat es,
en potencia, el bon persona del polític. Sembla que l'estudi
del Dret i l'estudi de les lleis hauria de constituir una
base molt sòlida en l'exercici de la funció política. (Ve:
~~ni~~ les més de les agendes no es així i el mateix
resultat catàstrofic dona, posat a polític, (el periodista,
l'horticultor o el sabater. Això fa pensar que es actu-

marx

marxa intel·ligent per a no venen-los. ~~at~~ al punt 222
hi havia encara, per a ~~potencial~~ sentir-se viure
amb responsabilitat d'homes, les oscil·lacions de la guer-
ra, es felicitat, es malaltia. La guerra que ell fou un
dels primers en veure perduda.

Seia:

- Frances fa ^{tot} el possible per a guanyar-la i, com totes
les d'ofici, la guanyaria. Hora tres, es de salt i es de
baix, fem tot el possible per a perdre-la i, per atropi-
da, la perdrem.

^{tot} ~~tot~~ ^{menys tu, que ho faries}
^{malament}

Alguna vegada t'hauries renyat com renyen es amics,
com t'han al deure de fer renyar les d'amistat es
qualcom més que afeblir i plàxeri.

Els es deixen parlar i argumenten al revés. Fing
que treballen que ja n'hi havia prou.

- ho em renyis més, t'heus. Ho em renyar-me es t'eny
perdent. Ho em renyes i et contestaré malament i des-
prés em doldràs.

^{que fou trop maliciosa Benavent}

Se l'homen intel·ligent, fi, sensible, tan ho es res-
taren al Papin.

I al Papin es feia una gran hostilitat immanente.

h) Malla. ho es recordes, i mai no l'has solt, el potències. Tan
la val. Amb el ~~loguon~~ ja n'hi havia no calia es més. El que
te fran, frop s Pere, es s qualque altre nom no t'era im-
ta importancia. El que es té es el loguon, que es diferencia
des altres. Dir-te fran, frop s Pere es com no dir-te res.
~~Guimera~~, Cambó, Labrousse, Però de la Ribera ja es altre cosa.

Malla era atreïda. Tins apuents loguons d'homes poli-
tics per i ho es d'altres homes que s'han dedicat a altres
activitats perquè Malla volia dedicar-se a la política

l'home intel·ligent per a no venen-los. al punt 222 hi havia encara, per a potencial sentir-se viure amb responsabilitat d'homes, les oscil·lacions de la guerra, es felicitat, es malaltia. La guerra que ell fou un dels primers en veure perduda. Seia: Frances fa tot el possible per a guanyar-la i, com totes les d'ofici, la guanyaria. Hora tres, es de salt i es de baix, fem tot el possible per a perdre-la i, per atropidada, la perdrem. Alguna vegada t'hauries renyat com renyen es amics, com t'han al deure de fer renyar les d'amistat es qualcom més que afeblir i plàxeri. Els es deixen parlar i argumenten al revés. Fing que treballen que ja n'hi havia prou. - ho em renyis més, t'heus. Ho em renyar-me es t'eny perdent. Ho em renyes i et contestaré malament i després em doldràs. que fou trop maliciosa Benavent Se l'homen intel·ligent, fi, sensible, tan ho es restaren al Papin. I al Papin es feia una gran hostilitat immanente. h) Malla. ho es recordes, i mai no l'has solt, el potències. Tan la val. Amb el loguon ja n'hi havia no calia es més. El que te fran, frop s Pere, es s qualque altre nom no t'era imta importancia. El que es té es el loguon, que es diferencia des altres. Dir-te fran, frop s Pere es com no dir-te res. Guimera, Cambó, Labrousse, Però de la Ribera ja es altre cosa. Malla era atreïda. Tins apuents loguons d'homes polítics per i ho es d'altres homes que s'han dedicat a altres activitats perquè Malla volia dedicar-se a la política

que es deuen sentir de la seva vida. Com una gran malaltia. al punt 222 hi havia encara, per a potencial sentir-se viure amb responsabilitat d'homes, les oscil·lacions de la guerra, es felicitat, es malaltia. La guerra que ell fou un dels primers en veure perduda. Seia: Frances fa tot el possible per a guanyar-la i, com totes les d'ofici, la guanyaria. Hora tres, es de salt i es de baix, fem tot el possible per a perdre-la i, per atropidada, la perdrem. Alguna vegada t'hauries renyat com renyen es amics, com t'han al deure de fer renyar les d'amistat es qualcom més que afeblir i plàxeri. Els es deixen parlar i argumenten al revés. Fing que treballen que ja n'hi havia prou. - ho em renyis més, t'heus. Ho em renyar-me es t'eny perdent. Ho em renyes i et contestaré malament i després em doldràs. que fou trop maliciosa Benavent Se l'homen intel·ligent, fi, sensible, tan ho es restaren al Papin. I al Papin es feia una gran hostilitat immanente. h) Malla. ho es recordes, i mai no l'has solt, el potències. Tan la val. Amb el loguon ja n'hi havia no calia es més. El que te fran, frop s Pere, es s qualque altre nom no t'era imta importancia. El que es té es el loguon, que es diferencia des altres. Dir-te fran, frop s Pere es com no dir-te res. Guimera, Cambó, Labrousse, Però de la Ribera ja es altre cosa. Malla era atreïda. Tins apuents loguons d'homes polítics per i ho es d'altres homes que s'han dedicat a altres activitats perquè Malla volia dedicar-se a la política

Malta us et semblava ni molt simpàtic ni molt anti-
pàtic, però precisament per què en ell hi havia d'un
xic destacat i entesolari més aviat et semblava sim-
pàtic. I tota ves injustificada i gratuita la malesti-
tencia ~~perquè~~ perquè hi bé, exagerant-les molt, t'hi deien
singularitats i estranyes, però i per mai en t'hi haurien
pogut dir - i no devia pas ser per manca de fones-
cap brutícia, cap brutada, cap trapelleria. Més aviat et
feia d'efecte que si no veïssis en política era per excés
d'ingenuïtat. Devia saber que en política triomfa sem-
pre el trapella - i això no et pas dir que tots es
polítics en figuren, car arribas fàcilment a veure que, des-
de que et moria es moria "hi ha hagut" ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
una s dues dotzenes que han pogut prescindir d'
aquella arma bruta - i ell, Malta, per anar a la
política, tant beguda havia colgut se trapella, però
no en sabia greu. La volació, en relació amb en políti-

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
ca, no es greu. És necessari, a més de la volació, les
facultats. I molt, si hi ha facultats, hom pot passar-se
de la volació. torint

La tara més gran, la més imperdonable que hi ha-
dria a Malta, és que no era veí i havia, per tan,
pogut comprometre el partit que l'adoptés. I la polí-
tica i el partit - en el fons tan destacada d'una
com l'altra - ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
teriors. L'haurien admès com militant, ~~XXXX~~ car "ell

~~21~~ per aquesta funció, equivalent a la de cristià, tot hom es
hi, però havia volia ser turc. I això era inadmisible. De
turcs, i sigui de diputats, ja n'hi havia prou. De turcs
n'hi havia una femella.

Te Matla, que coneixies d'aquí, te'n hauria con-
tat una falcia que t'havia fet molta gracia i no ven-
do si ja ^{la} te recordas.

En pely temps del Directori, quan, gracies a Primes
de Rivera, la politica espanyola havia arribat de pleu
l'orbita del sairet amb intermediis de melochrama, que
anaven a carreg de Martiny anidis. Matla tenia una
amigueta, batlerina o cupletista - això es un dia, es era
en una barraca del Paral·lel amb homes, tan ~~los~~ amb ho-
~~mes~~ ~~de~~ ~~Matla~~ ~~Matla~~. La tenia en una pensió, que paga-
va ell, com es logic, del carrer de Hanks, l'antiga
al de Rocafort. Matla era un home tan absurd que es
haguera a acceptar un fet tan natural com l'extrem
o el singlot: que aquella noia "li fes el salt", o sigui
que compartís el lit que ell pagava amb homes que
no pagaven ni el lit ni res. ~~perquè~~ ~~perquè~~ ~~perquè~~
aquesta manera de pensar, tan extrafolaria i man-
da del bra sentit més elemental, la tenia Matla i la
tenen tots es temps que paguen la dispena de les
noies de por anteniment que perquè turtin en canita a
l'ocasió ~~per~~ a cantar ^{sense veu,} quatre bruticies ^{sense gracia,} ~~per~~ ~~homen~~
artistes. Semanar anteniment a aquesta mena de noies es
tan incongruent com demanar-los-hi la teoria de la
relativitat d'Einstein o la de l'existencialisme de
Kierkegaard. Li tingueren anteniment comprensió
que hauria estat molt més practic casar-se com seu
mane i augmentar les manies d'un bon home en
lloc d'augmentar les de mort.

Les oblates d'home es un animal tan imbecil

d que en faia una dissertació sobre

C. 1. Hotel Morera ni mai se'l veia a la Camera Gene-
ral. S'hia a tunc pel seu compte. Plei de zel i bona volun-
tat, pero pel seu compte. ~~compte~~

militars que es ^{hi}havia instal·lat al carrer Ma. 230
jr.

A Matla tan bon el ves, gairebé cada dia, entre
una i dues de la tarda, amb pantalons de montar i a
cavall travessen els carrers del poble seguit de deu o
dotze altres cavalls sense sella ni cavaller. [Aquella estu-
nga i diària processó] T'interessa tan que un dia el
deturats:

- Escolta, Matla: qui significa això? i on vas amb
aquels cavalls?

~~El~~ T'aguarda, admirat de la teua inter-
venció - Matla ho mira tot amb ulls d'infant que
de tot s'admirava - i et digué:

- Es he reguimat perquè puc organitzar la cavalleria.

Malgrat les pames que et crinquen de riure, no ho fa-
res ~~perquè~~ ~~perquè~~ ~~perquè~~ ~~perquè~~ perquè no vols ofendre'l, però com
tampoc no vols que hi hagi qui no podis riure d'a-
quella absurditat, hi digueres:

- ~~Però~~ jo no hi entenc paire en aquestes coses...

Ell interrompia, superb com un Cid:

- Jo, sí.

- Jo no hi entenc paire, però em sembla que has oblidat
una cosa que té la teua importància: i és que en la
guerra moderna el cavall ja no hi fa el paper que
hi feia antigament. A la guerra moderna la caval-
leria es mecanitza.

Matla obri encara més els ulls, admirat del descobri-
ment que li fies i en el qual no havia pensat. Després,

J [Eren cavall de paper per ^{a les feines} ~~seu treball~~ de la ter-
ra, d'herbes, feixes, d'amples lloms. Sense la tela in-
discreció tal vegada té'n hauria donat un i dos anys des-
prés, en lloc d'entrar-hi a peu, hauria pogut entrar a Fran-
ça a cavall amb tota la família, es llibres i el picar.
Però més indiscret i tot això es perdereu.

~~repent~~

leuse die parole, signi coner scalt and tota la sc. 231
in la cathedra.

Pou temps després desaparició del front. I amb ell des-
parició es cavall, que el debien acompanyar agraïts d'
haber-los alliberat de les feines feixugues del camp.

5) Moltes. Et sembla que es deia fran, com el pare, governa-
da a Barcelona i van es fets de ~~Figol~~ Figols. i com el pare,
amb cara de mal genit, que es la cara més adient per
un governador. Un governador amb cara de mal genit
té molt de guanyar.

Moles, perso, talia vinse quan talia. E se sup-
sar q ne al pare, quan no feia se governar, tam-
be en talia labor. al pare, ~~no pavia pava no pavia~~
- tal vegada per la cara se governar - li deien son
loan. al fill, Moles.

Uoles era molt alt, el més alt de tots vassalls. Se-
guia a la seva respectable abraçada, sempre caminant
amb el cap una xic inclinat, talment com si temés to-
par amb la part alta dels dintells i ^{amb} les branques dels
arbres, o qui sap si per a fer-li perdonar l'abraçada es-
treta dels que no havien crescut tan.

Morles tenia ~~una~~ veu de ~~un~~ ~~baix~~ baix, com
conce' als homes de mal genit; una veu ~~que~~ ~~per~~ per a
ridar i mance, que bronchis, tan afilionsat al vit,
debia envejat-li; una veu en do, ~~que~~ ~~per~~
~~fora~~ ~~fora~~ ~~fora~~ forta i forta, que semblava pujar-
li del interior i anar molt bé en un home tan alt.
(L'home molt ^{alt} ~~per~~ al qual la naturalesa ha donat
veu a triplada esta perdut. Tan perdut que com més

232

[illegible]

~~XXXXXX~~ de l'organització i la responsabilitat. I ha-
bia pres conscientment, que es com calia fer-ho, el treball
que li havien assignat. Per tard que se'n anés a
dormir - car no era un home lúcid i li placia ab-
lucir la roba amb els seus amics - al matí sem-
pre era a l'hora al seu despatx, a tinent a una ^{hora} ~~travada~~
conscient, ~~XXXXXX~~ ^{repasada} i ~~XXXXXX~~ ^{eficaz}. No les havia treballat i fer treball.

Una estona de lleure per a enviar a "La Vanguardia" unes cròniques del front que no estaven gens malament: molt ponderades i evitant rellicsies vers la literatura - ell havia que no era un literat ni pretensia ser-ho - que es llegien sempre amb interès.

libre - que es deia al seu secretari i estava molt
copi d'habitat - se posat al servici d'un home tan

d'adhuc es treball més urgent i de més apremi cal
fer-los repetadament, única manera d'expedir-los més de-
pressa.

important. Integrament Holes no en feia pare
cabal i el ~~XXXXXX~~ suposava rebre el suposat secretari i
resolien a copiar a màquina lletres i comunicacions
de pot compromís. O de cap.

6) Cataç. Tampoc no ~~no~~ en ~~XXXX~~ recordes el patronímic.
hi recordes si exactament es deia Cataç. Ell, però, hi ha-
dia llegit aquest ^{llibre} ~~llibre~~ i es reconeixia en el retall que
d'ell fas. Fet i fet el més important es el bon record que
guardes d'ell.

Era molt jove, tan com el "secretari" de Holes. Gaive-
be' un adolescent. Ho tenia, però, la turbulència ni la
inferna vanitat del "secretari" de Holes. hi era tan to-
balot. Era tot el contrari d'un turbulent i un tabo-
lot. Així com el "secretari" de Holes era d'una intel·lectura afi-
ca i d'una total manca d'intel·ligència - segur que, fora
del de l'escola, mai no havia obert cap llibre - Cataç era
d'una extrema correcció, d'una extrema discreció, d'
una fesa afectada polidessa. El "secretari" de Holes era
d'una banalitat i una poca solta escolaioloca que no fien
esperar res de bo. Bon noi, indubtablement bon noi, però inte-
ratable, tenia totes les virtuts necessàries per a un blan-
cat pol bati: imprudent, indiscret, indiscret, empipador, i mai-
re. ~~no~~ El Cataç en canvi, malgrat es uns pocs anys, s'anda-
vina un temperament delicat, una ~~i~~ cultura, una ~~vida~~
vida interior d'home ja fet. Parlava ~~no~~ poc i treballa-
va molt i amb profit. Ho hi havia en ell el més lleu
credulisme i tot l'estimoveu i el respecte.

Amb tu, que tot el veies al depart de Holes
i Garcia, hi parlà poques vegades - ~~no~~ per dis-
creix i no per ure, parlava poc amb tothom - i sempre

1 (Tal vegada tot això era la circumstància, que molt
l'home fa i dona a l'home, sobretot quan es molt jo-
ve i no té massa personalitat. Tal vegada, si la cir-
cumstància - en el sentit que Ortega dona al mot - ha-
gues ^{estat} una altra, aquell no hauria ~~estat~~ estat.
~~La guerra i el vertic~~ La guerra i el vertic d'una manera
extraordinària, d'una manera que no es fa normal, fan fer a
l'home totes les benesances i totes les benesances. } ad-
met les més desconcertants.)

l'irritabilitat perpetua i l'ansietat incessant o for- 235
lent - de colpe de mi i de fusta vella que vetllaven
pel automobil que us crea d'ell i ningú ja us sacia de qui
havia estat amb un zel d'enumerat peló.

El dia que Perey talat li digué que te'n ~~veies~~ ^{veies} ^{veies}
al teu lloc, et mirà enfurismat i digué, amb una
cara tan somrient com si li arranguessin un guaixal:
- i oho més?

- Oho més, sí, tindrà. Con tu desfer correspondiente.

So xofers en tingueres ^{tes} ~~des~~: el "meu", del qual mai
us en saberes el nom perquè, pel fet de ser alagonis tot el
nomenaven "meu", ~~tot~~ ~~tot~~ un noi de l'empordà del qual
n'has ^{oblidat} ~~el~~ nom, i Fuster, un cartellà que un dia, parlat
molt anys, retorbats, exiliat com tu, a Perpinyà.

De cotxes, és clar, en tindries un i el tindries molt relati-
vament car molts vegades Martin ~~pot~~ ~~deixar~~ l'ascabentura que
us en tenia cap, ni el teu, perquè el teu "establiment de
servici". Naturalment, ^I n'agafaves un ~~de~~ altre.

~~Però~~ Martin devia creure que, com feies cara de
bon noi, ~~et~~ podia disposar del teu cotxe sempre que
li semblés bé.

Final que un dia, empietat, li digueres:

- Mira, Martin, exalta'm bé i no oblidis el qui et vaig
a dir: jo tinc més mal genit i més autoritat que
tu. I'acabí endavant així de que el cotxe "establiment de ser-
vici" s'ha acabat. Cada vegada que te'l demani el
vull a l'hora que te'l demani, i us en parlem més.

I encare que "no n'hi haguet cap".